

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1953 m.

gegužės

29

PENKTADIENIS

Nr.63(873)

Kaina 15 kap.

NUMER Y JE:

1. Tarybų šalyje—1 pusl.
2. A. KRASOVAS. Tarybinės liaudis ir viso pasaulio darbo žmonių interesų vieningumas—2 pusl.
3. TSR Sąjungos Vidaus reikalų ministerijos pranešimas—2 pusl.
4. Užtikrinti tolesnį visuo-
- meninės gyvulininkystės išvystymą ir jos produktyvumo pakėlimą—3 pusl.
5. Egzaminai mokyklose (rinkinys)—4 pusl.
6. Mums rašo—4 pusl.
7. I. GEIMANAS. Kaip apsisaugoti nuo apsinuodijimo grybais—4 pusl.

VISUOMET IR VISUR RODYTI POLITINIŲ BUDRUMĄ

Visa tarybinė liaudis, karštai atsidavusi savo socialistinei Tėvynei, Komunistų partijai, pasiaukojančiai dirba vykdant penktą penkmečio plano uždavinius. Darbininkai, kolūkiečiai, inteligentija — visi TSRS darbo žmonės gerai žino, kad jų patriotinis darbas pakelia į dar aukštesnį lygį Tarybų šaliés ekonomiką ir kultūrą, stiprina mūsų socialistinės valstybės galybę. Metai iš metų vis geresnis ir gražesnis darosi tarybiniu žmogaus gyvenimais.

Beribė liaudies meilė šlovingai Lenino—Stalino partijai, brangajai Tarybų vyriausybei. Glaudi partijos, vyrainybės ir liaudies vienybė — mūsų valstybės jėgos, ir nenugalumo šaltinis. Šios vienybės pagrinde yra nuolatinis partijos tarnavimas liaudies interesams, visų tarybinių žmonių tikslu bendrumas, moralinė-politinė tarybinės visuomenės vienybė. Tuo tarpu kapitalistinė visuomenė plėšoma nesutalikomu priešingumu tarp darbininkų ir kapitalistų, tarp valstiečių ir dvarininkų, kas veda prie jos, vidinės padėties nepastovumo. Tarybinė visuomenė, išvaduota iš išnaudojimo Jungo, nežino tokį priešingumą, laisva nuo klasinių susidūrimų ir sudaro darbininkų, valstiečių, intelligentų draugingo bendradarbiavimo vaizdą.

Tačiau būtų kaima saatyje su tuo gerai nusiteikti ir nusiraminti. Negalima užmiršti kapitalistinio apsupimo fakto, to, kad pas mus dar pasiliuko tarybinės valdžios sutriuškintu priešiškų klasių bei grupių likučiai — slapti partijos ir liaudies priešai, kurie kenkė ir kenks mums ateityje. Vadinas, reikia visuomet saugotis, būti budriems.

Būtinumą sustiprinti politinį budrumą, griežtai laikytis partinės ir valstybinės paslapties aiškiai nurodė savo sprendimuose partijos XIX suvažiavimais. Komunistai, mūsų respublikos darbo žmonės, kaip ir visa tarybinė liaudis, suprato partijos nurodymą, kaip vadovavimą veiklai. Tačiau atskiri darbuo-

tojai žiūrėjo į budrumo sustiprinimo klausimą, kaip į eilinę kampaniją. Patriukšma, pakalbėjo apie budrumo naudą, apie žiopliskumo ir nerūpestingumo žalą, o pasukui nusiramino. Gero nusiteikimo ir nerūpestingumo nuotaikos — pavojingos ir žalingos nuotaikos, joms ne vieta mūsų eilėse.

Partinės organizacijos pri-
valo ryžtingai padaryti galą politinio nerūpestingumo reiškiniams, auklėti komunistus ir visus darbo žmones partinės ir valstybinės paslapties griežto išsaugojimo dvasia, nesutaikomumo ir tvirtumo kovoje su vidiniais ir išorišniais priešais dvasia.

„...Komunistų budrumas yra butinas bet kuriamo bare ir visokiomis aplinkybėmis“, — šis ISKP įstatu reikalavimas turi būti gyvenimo dėsniu kiekvienam partijos nariui ir kandidatui į narius.

Pirmas kiekvieno komunisto, visų darbo žmonių priesakas — būti pasiruošus, laikytis budrumo, nuolat atsiminti, kad kol egzistuoja kapitalistinis apsupimas, — bus ir kenkėjai, diversantai, šnipai, teroristai, kapitalistinių valstybių žvalgybos organų siunciāi į Tarybų Sąjungos užnugarj. Užsieninių agentų visai stengiasi išnaudoti savo kenkėjikoje veikloje nepribaigtus likučius priešiškų klasių ir grupių, buržuazinių nacionalistų, moraliskai nepastovius ir supuvusius žmones, įvairius karjeristus ir perėjūnus.

Siekdamai savo niekiškų tikslų, priešiški elementai megina prasiskverbt i įvairius postus partinėse, valstybinėse, ūkinėse organizacijose, kad slaptai kenkti mūsų valstybei, mūsų liaudžiai. Todėl partija reikalauja nenukryps tamai įgyvendinti nurodymą dėl tinkamo kadrų parinkimo pagal jų politines ir dalykiunes savybes.

Praktika rodo, kad politinio nerūpestingumo ir žiopliskumo faktai dažniausiai galimi ten, kur nėra kritikos ir savikritikos, kur klesti geras nusiteikimas ir pasitenkinimas savimi — tikros žioplumo seserys. Partija reikalau-

ja visokeriopai vystyti savikritiką ir ypatingai kritiką iš apačios. Kritika ir savikritika — geriausia priemonė kovoje prieš gerą nusiteikimą, žioplumą, politinį nerūpestingumą, tarybinių žmonių budrumui pakilti, sustiprinti jų aktyvumą kovoje prieš priešiškų elementų mėginimus sutrukdyti mūsų žengimą pirmyn. Komunistų, visų tarybinių patriotų pareiga — demaskuoti žioplus, nerūpestinguosius ir plepius žmones, kurie negali išsaugoti partinės ir valstybinės paslapties.

Aukštas plačiųjų darbo žmonių politinis budrumas — sékmės laidas kovoje prieš visus ir visokius priešiškus išpuolius. Respublikos partinės organizacijų pareiga — nukreipti darbo žmonių dėmesį į tai, kad būtų demaskuoti buožios ir kitų priešiškų klasių likučių kenkėjiska veikla, kad būtų demaskuoti buržuazinių-nacionalistinių elementų, kad būtų visaip sustiprintas socialistinių teisėtumas. Negalima užmiršti, kad socialistinio teisėtumo pažemėdžiamai atidengia spragą priešams, jų kenkėjiskai veiklai. „Mažiausia neteisė, mažiausias tarybinės tvarkos pažemėdžias, — kalbėjo V.I. Leninas, — yra jau skylė, kuria tuoju pasinaudoja darbo žmonių priešai...“. Vadinas, kas pažeidžia tarybinius įstatymus, tas veikia klasinio priešo naudai. Reikia ryžtingai demaskuoti karjeristus, pataikūnus, persimetėlius, kurie savo gobšumo tikslais nesustoja ties socialistinio teisėtumo pažemėdžiu, kuo padaro didelę žalą Tarybų valstybei ir liaudžiai.

Šventa kiekvieno tarybinio žmogaus pareiga — budrai stovėti mūsų didžiųjų laimėjimų sargyboje, visuomet ir visur rodyti politinį budrumą ir apdairumą, neprileisti nerūpestingumo bei žioplumo. Aukštas tarybinių žmonių budrumas — vienas iš mūsų valstybės jėgos ir galybės šaltinių, būtina tolesniu komunistinės statybos sėkmės sąlyga.

(Iš š. m. gegužės mėn.
27 d. „Sovietskaja Litva“
vedamojo).

Geležinkelinkai ilsisi kurortuose

I Kauną iš Kislovodsko su gržo Baltijos geležinkelio Kauno pastatų ir įrengimų distancijos dailidė drg. Kinperavičius. Gavęs iš profsąjunginės organizacijos sanatorijų kelialapį, stachanovininkas mėnesį laiko išsėjosi viename iš geriausiu Pietų kurortu.

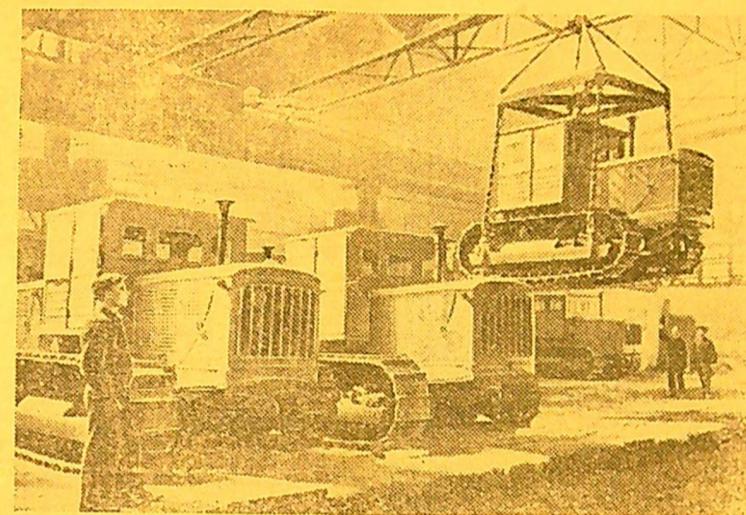
Drg. Kinperavičius — vienas iš 75 Kauno apygardos geležinkelinkų, kuriems 1953 metais buvo išduotos atilsinės į sanatorijas ir poilsionamas.

Vienoje iš Piarnu (Estija) sanatorijų gydėsi Kauno depo mašinisto padėjėjas drg. Jakutevičius. Soči Spalio de-

šimtmečio vardo sanatorijoje gydėsi meistras drg. Bachmutskis. Šiuo metu Jonavos stoties svérėjas drg. Vosylius ilsisi Chartovkos sanatorijoje.

Eltono kurorte gydos Kauno kelio distancijos kelio apeiginis drg. Neliubčis. (ELTA).

— Tarybų šalyje —

Stalino vardo Čelia binsko traktorių gamykla. Traktorių parengimas pakrovimui į tarybinius ūkius ir MTS. V. Georgijevu nuotr. (TASS).

Šiandien Volgos-Achtubos žemaslėnyje

Nuo Stalingrado iki Kaspijos jūros nusidriekė Volgos-Achtubos žemaslėnis — vienas iš derlingiausių upinių slėnių. Jo plotas užima 1.300 tūkstančių hektarų, iš kurių 700 tūkstančių gali būti panaudoti drėkinamajai žemdirbystei.

Siekiant išnaudoti žemės, Astrachanėje įkurta sritinė statybos kontora „Volgo-Achtubstroj“, dvi melioracijos mašinų stotys ir ekskavatorių stotis. Isavina derlingas žemes ir dešimtys

MTS, aprūpintų pirmarūše technika.

Žemės ūkio artelė „Krasnyj Partizan“ jaužpirmaišais metais gavo žemaslėnyje daugiau kaip 65 centnerius vasarinių kviečių iš hektaro, kolūkis „Zaviety Iljiča“ surinko po 1.107 centnerius pomidorų, arbūzų derlius pasiekė 500 centnerių, obuolių — 400 centnerių, ryžių — 72 centnerius iš hektaro.

Pirmą kartą šiai metais dideli žemaslėnio masyvai apsėjami daugiametėmis žolėmis. (TASS-ELTA).

Paskaitos Moldavijos kaimuose

I Strašenė rajono (Moldavia) kaimus išvyko grupė mokslininkų — Moldavijos Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos tikrujų narių. Jie paskaitys kolūkiečiams ir mechanizatoriams paskaitas apie tarptautinę padėtį, apie socialistinio žemės ūkio pasiekimus.

Moldavijoje paskaitinę propagandą veda tūkstančiai lektorų — Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos na-

rių. Jų tarpe — agronomai, pedagogai, gydytojai, partinai ir tarybiniai darbuotojai, žemės ūkio pirmūnai.

Šiai metai respublikos kaimo lektoriumuose skaityta daugiau kaip 5 tūkstančiai paskaitų. Dauguma jų skirtos draugo J. V. Stalino veikalui „Ekonominių socializmo TSR Sąjungoje problemos“ ir TSKP XIX suvažiavimo medžiagai.

(TASS-ELTA).

Mašinos ir atsarginės dalys žemės ūkui

Maskvos įmonės teikia didelę pagalbą šalies tarybiniam ūkiams, mašinų-traktorių stotims ir kolūkiams. Jos tiekia jiems stakles ir mašinas, atsarginės dalis automobiliams, traktoriams ir įvairioms žemės ūkio mašinoms.

Maskvos elektromechaninė gamykla šiomis dienomis išsiuntė į šalies pietinius rajonus daugiau kaip 50 elektros motorų grūdų pakrautuvams, grūdų pultams, vėtyklėms-rūšiuotuvams. Ta pat

dieną išsiusta didelę siunta peilių šienapiūvėms į Petrovavloską, Stalino, Čkalovą, Barnaulą ir kitas vietoves. Vien nuo metų pradžios jų pagaminta daugiau kaip 50 tūkstančių.

Gamyklos novatoriai sukūrė naują štampą, kuris igalins per metus surūpinti daugiau kaip 40 tonų plieno. Iš šio metalo galima papildomai pagaminti peilius 15 tūkstančių derliaus nuėmimo mašinų. (TASS-ELTA).

PASIKALBĖJIMAI APIE TSKP ĮSTATUS

Tarybinės liaudies ir visų šalių darbo žmonių interesų vieningumas

Tarybinės liaudies interesai yra nenutrukstamai susiję su viso pasaulio darbo žmonių interesais. Sis interesu vieningumas pasireiškia visų šalių darbo žmonių bendroje ir sutartinėje kovoje už tvirtą taiką, už tautų laisvę ir lygiateisiškumą, už demokratiją ir socializmą.

Tarpautinis darbo žmonių vieningumas po proletarinio internacionalizmo vėliava yra nejveikiama jėga. Tarybų Sąjungos pasaulinės-istorinės pergalės yra ne tik jos didvyriškų pastangų rezultatas, bet ir rezultatas kitų šalių darbo žmonių paramos mūsų kovai. Tuo pat metu mūsų šalies ir liaudies demokratijos šalių darbo žmonių kūrybinės veiklos laimėjimai įkvėpia išnaudojamąsias kapitalistinių šalių mases išvadavimo kovai, stiprina jas tikėjimą savo jégomis.

Tarybinė liaudis garbingai vykdo savo internacinalinę pareigą viso pasaulio darbo žmonėms, nekintamai pateisina jų viltis, jų pasitikėjimą ir paramą. Tai rodo visa Tarybų valstybės istorija. Komunistų partijos vadovaujančių, mūsų šalies darbo žmonės pirmieji stojo į mušį su kapitalizmu, pirmieji įvedė darbininkų valdžią, pirmieji ėmė statyti socializmą. Sėkmingas socializmo pastatymas TSKP Sąjungoje buvo didžiausia parama visų šalių proletarams.

Be galo vertingą pagalbą kitų šalių tautoms Tarybų Sąjunga suteikė antrojo pasaulinio karo metais. Sutriuškindama vokišką ir japonišką fašistinę tironiją, Tarybų Sąjunga išgelbėjo Europos ir Azijos tautas nuo fašistinės vergovės grėsmės.

Pasiaukojama kova už socializmo pastatymą, koviniais žygdarbiais karo metais, sėkminga komunistine statybą tarybinė liaudis pateisino garbingą pasaulinio revoliucionio ir darbininkų judėjimo „Smiagamosios brigados“ vardu. Kitų šalių darbo žmonės matė Tarybų Sąjungos asmenyje patikimą tautų laisvės bei nepriklausomybės tvirtovę ir yra pasirengę, kaip ir pirmiau, ją visokeriopai remti. Remdamai TSKP, kitų šalių darbo žmonės gina savo nacionalinius interesus, vykdo savo patriotinę ir internacinalinę pareiga.

Savo kalboje TSKP XIX suvažiavime J. V. Stalinas sakė, kad „bet kuri parama taikiniems mūsų partijos siekiams iš bet kurios broliškosios partijos pusės reiškia kartu paramą savo pačios tautai jos kovoje už taiką, demokratiją ir socializmą. Savo kovoje už taiką išaugojimą... Ši savitario

paramos ypatybė paaškinama tuo, kad mūsų partijos interesai ne tik neprieštarauja, o, atvirkščiai, susilieja su taikegų tautų interesais. O kai dėl Tarybų Sąjungos, tai jos interesai aplamai yra netaikiniams nuo taikos visame pasaulyje reikalo“.

Atsiradus naujoms „Smiagamosios brigados“ liaudies demokratinių šalių asmenyje, tarybinės liaudies internacinaliniai ryšiai su šiu šalių darbo žmonėmis neįmatuojamai išaugo ir sustiprėjo. Demokratinės stovyklų šalių ekonominio benddarbiavimo ir savitario pagalbos pagrindą sudaro nuosirdus noras padėti viena kiti ir pasiekti bendrą ekonominį pakilimą.

Bet kurie užsienio šalių darbo žmonės laimėjimai kovoje už laisvą ir laimingą gyvenimą sukelia tarybinių žmonių pritarimą ir džiaugsmą.

Savo ruožtu komunistinės statybos laimėjimai stiprina kitų šalių darbo žmonėmis meilę didžiajai socialistinei valstybei. Tai aiškiai išreiskė Lenkijos Jungtinės darbininkų partijos CK pirmininkas Boleslavas Bierutas savo kalboje TSKP XIX suvažiavime.

Lenkijos darbo žmonės, pasakė jis, yra už daug ką, be galio daug ką dékingi Tarybų Sąjungos Komunistų partijai, jos politikai, jos kovai, jos pergalėmis ir pasiekimams. Jie yra dékingi jai už visa, kas buvo ir yra mums brangiausia: už išvadavimą iš fašistinės vergovės, nacionalinės nepriklausomybės įvedimą, spartų liaudies úkio ir kultūros vystymąsi, savosios liaudies valstybės vidinių jėgų augimą.

Tarybų Sąjungos Komunistų partija nuolat stiprina tarybinės liaudies ryšius su kitų šalių darbo žmonėmis. Juo stipresni tie ryšiai, tuo tvirtesnė Tarybų valstybė. Auklėti visuomenės narius internacinalizmo ir broliškų ryšių nustatymo su visų šalių darbo žmonėmis dvasia yra vienas iš svarbiausių uždavinii, įrašytų TSKP įstatuose. Ši uždavinij mūsų partija vykdo visu ryžtingumu ir nuoseklumu.

Tarybų Sąjungos tautos, ištikimos proletarinio internacinalizmo vėliavai, stiprina brolišką draugystę su didžiaja kinų tauta, su visų liaudies demokratijos šalių darbo žmonėmis, ysto draugiškus ryšius su kapitalistinių ir koloninių šalių darbo žmonėmis, kovojančiais už taiką, demokratiją ir socializmą.

A. Krasovas

Baigiamieji užsiėmimai ir partinio švietimo tinkle

TELŠIAI (ELTA). Visuose partinio švietimo tinklo éimimai. Jie parodé, kad k'au-sytojai gerai išsavino visą išeitą medžiagą, gerai nusimanė Tarybų Sąjungos vi-daus ir užsienio politikos klausimuo. Baigiamuosiuse pasikalbėjimuose klausytojai parodé aukštą aktyvumą.

TSR Sąjungos Vidaus reikalų ministerijos PRANEŠIMAS

Naktį i š. m. balandžio 26 d. TSRS Vidaus reikalų ministerija gavo duomenis apie tai, kad nežinomas prieklau-somybės užsienio léktuvą pažeidė tarybinę sieną ir pa-siroydė Ukrainos TSR terito-riuje. Buvo nustatyta, kad iš nurodytojo léktuvo numesti parašiutininkai — užsienio žvalgybos agentai.

TSRS VRM įvykdymu prie-monių išdavoje balandžio 27 d. buvo suieškoti ir suimti parašiutininkai, kurie pa-sivadino Vasiliujum Vasiljevičium Vasiljevičium Leonidu Nikolajevičium Matkovskiui.

Sugautieji parašiutininkai prisipažino, kad jie yra diversantai ir yra į TSR Sąjungą Amerikos žvalgybos numesti iš užsienio su diversi-nėmis, teroristinėmis ir šnipinėjimo užduotimis. Diversantai pareiškė, kad naktį i š. m. balandžio 26 d. jie buvo numesti į Ukrainos TSR te-ritorią parašiuta iš ameri-kino keturmotorinio léktuvo be atpažinimo ženklu.

Kvotos eigoje diversantai Vasiljevičius Matkovskis prisipažino, kad jie turi išgalvotas pavar-des, kurias jie davė Amerikos žvalgyba, ir kad iš tikrųjų jie yra: „Vasiljevičius Matkovskis“ — Aleksandas Vasiljevičius Lachno, „šnipo slapyvardė“ Alek“, „Matkovskis“ — Aleksandras Nikolajevičius Matkovskas, „šnipo slapyvardė“ Pit“. Lachno ir Matkovskas parodė, kad kartu su jais iš to pat léktuvo buvo numesti du kiti diversantai — Amerikos žvalgybos agentai, slapyvardėmis „Džon“ ir „Dik“.

TSRS VRM įvykdymomis priemonėmis diversantai „Džon“ ir „Dik“ taip pat buvo aptiktai ir suimti tą pačią dieną. „Džon“ pa-siroydė esas Sergiejus Izosimovičius Gorbonovas, o „Dik“ — Dmitrijus Nikolajevičius Remigas.

Suémimo metu pas parašiutininkus buvo rasta: šauna-masis ginklas, nuodai (ciano kalis), keturių Amerikos gamybos trumpųjų bangų radijo stotys, radijo švyturiai léktuvams nutaikyti į tikslą, slaptaraščio priemonės, prie-taisai suklastotiems tarybiniams dokumentams gaminti, stambios sumos tarybinės valiutos, auksinės užsieninės monetos, klišės su antitarybinio turinio lapeliu tekstu.

Diversantų nusileidimo punktuose buvo rasti at-skleisti parašiutai.

Tardymu suimtųjų diver-santų byloje nustatyta, kad dar Didžiojo Tėvynės karo metais Lachno, Matkovskas ir Gorbonovas buvo aktyvūs vokišku-jų fašistinių okupantų padé-jėjai, išdavinėjė tarybinius žmones, dirbusius patriotinį darbą prieš fašistinius grobi-kus, ir dalyvavo vokiečių

baudžiamųjų būrių operaci-jose prieš partizanus. Antai, pavyzdžiu, suimtas Lachno išdavė penkis tarybinius patriotus, kurie buvo gestapininkų sušaudyti; diversantas Makovas baudžiamojos batalijono „Juodoji jūra“ sudėtyje ne kartą dalyvavo vokiškų fašistinių grobikų žvériškumuose ir smurto veiksmuose prieš tarybinius patriotus.

Hitlerinei Vokietijai pralaimejus, Lachno, Makovas, Gorbonovas ir Remigas pabėgo į Vakarų Vokietiją, kur jie lengvai pavyko susirasti naujus šeimininkus ir globėjus Amerikos žvalgybos organų asmenyje.

Tėvynės išdavikai Lachno, Makovas, Gorbonovas ir Remigas, jau turėjusieji niekšiško išdavikisko darbo patyrimą, buvo priimti į Amerikos žvalgybos tarnybą ir nusiūsti į Amerikos žvalgybos specialių šnipų-diversantų mokyklą Bad Viszee miestelyje, arti Miuncheno, Bavarijoje.

Išdavikai Lachno, Makovas, Gorbonovas ir Remigas, vadovaujant Amerikos žvalgybos karininkams, pasivadiniusiemis jie slapyvardėmis „Bil“, „Bob“, „Kapitan“, „Vladimir“, išėjo platu kur-sa, kurio metu jie buvo apmokyti teroro aktų, diversijų ir šnipinėjimo organizavimo ir vykdymo Tarybų Sąjungos teritorijoje metodų, šaudymo iš kovinių ginklų ir sprogdinimo. Jie taip pat buvo mokomi dirbtį amerikinėmis specialios konstrukcijos radijo stotimis, skirtomis panaudoti šnipinėjimo tikslais.

Per tardymą paaiškėjo, be kita ko, kad vienas iš amerikinės diversinės teroristinės mokyklos Bad Viszee miestelyje „dėstytojų“, mokiusi suimtuosius parašiutininkus diversijų ir teroro metodų, yra Amerikos žvalgybos ka-pitonas Goledej.

Kaip parodė diversantai Lachno, Matkovas, Gorbonovas ir Remigas, amerikinė šnipų-diversantų mokykla Bad Viszee miestelyje nėra vienintelė tokia „mokykla“ Vakarų Vokietijoje. Tokios rūšies „mokyklos“ yra taip pat Miunchene, Frankfurte prie Maino, Kaufbeirene ir Bad Verishofene. Visose šiose „mokyklose“ Amerikos žvalgyba slaptai rengia šnipus, diversantus ir žudikus, kad pa-siųstų juos į Tarybų Sąjungą ir liaudies demokratijos šalis.

Kaip vienos iš tų „mokyklių“ vadovas Kaufbeirene (Bavarija) slapyvardė „Peppe“ Džim darbuojasi amerikiečių žvalgybininkas majoras Ronaldas Oto Bolembachas, 1946—1947 m. m. buvęs JAV karinio aviacijos ir karinio jūrų atašės Maskvoje padėjėju.

Diversantai Lachno,

Makovas, Gorbonovas ir Remiga parodė, kad, po to, kai jie baigė apmokyto kursą Bad Viszee miestelyje, amerikiečių žvalgybininkai aprūpino juos su klastotais tarybiniais pasais, netikrais kariniais bilietais, ginklais, nuodais, radijo stotimis, šifrais, kodais bei kitais aprangos reikmenimis, ir š. m. balandžio 23 d., lydimi aukščiau paminėto Amerikos žvalgybos bendradarbio kapitonu Goledejus, jie visi amerikiniu léktuvu buvo pristatyti iš Miuncheno į Graikiją — Atėnų aerodromą.

Atėnų aerodrome diversantus sutiko amerikiečių žvalgybinės tarnybos majoras Haroldas Irvingas Fideliu, kuris 1951 metais buvo tris kartus atvykęs į Tarybų Sąjungą, prisidengęs JAV Valsybės departamento diplomatinio kurjerio kauke.

Balandžio 25 d. vakare di-versantai buvo aprūpinti parašiutais ir Fideliu padodinti į aukščiau nurodytą keturmotorinį Amerikos lėktuvą be atpažinimo ženklu, kuris ir pristatė juos į išmetimo vietą Tarybų Sąjungos teritorijoje.

Suimtieji diversantai parodė, kad Amerikos žvalgyba jiems buvo įsakiusi prasi-skverbi į Kijevą ir Odesą ir pirmoje eileje, bet kuriomis priemonėmis, ligi pat tarybinų žmonių nužudymo, gau-ti tikrus tarybinius dokumentus, pakeisti jais Amerikos žvalgybos sufabikuotus suklastotus dokumentus ir apsigyventi pagal juos minėtuose miestuose, užmegztis su jie išduotų radijo stociai pagalba šifruotą ryšį su Amerikos žvalgybos radijo centru Vakarų Vokietijoje, siekiant gauti tolesnius Amerikos žvalgybos nurodymus dėl teroro ir diversijų aktų praktinio vykdymo Tarybų Sąjungos teritorijoje.

Tardymą diversantų A. V. Lachno, A. N. Makovą, S. I. Gorbonovą ir D. N. Remigą byloje TSR Sąjungos Vidaus reikalų ministerija baigė ir minėtųjų asmenų byla perdarė svarstyti TSRS Aukščiausiojo Teismo Karinei Kolegijai.

TSRS Aukščiausiojo Teismo Karinei Kolegija šiomis dienomis, išnagrinėjusi Aleksandro Vasiljevičiaus Lachno, Aleksandro Nikolajevičiaus Makovą, Sergiejaus Izosimovičiaus Gorbonovą ir Dmitrijaus Nikolajevičiaus Remigą, atsižvelgdamas į jų įvykdymų nusikaltimų prieš Tarybų valstybę sunkumą, remdamasi TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1950 m. sausio 12 d. įsaku „Dėl mirties bausmės pritaikymo Tėvynės išdavikams, šnipams, kenkėjams-diversantams“, nuteisę juos aukščiausia bausme — sušaudyti.

Nuosprendis įvykdymas. (ELTA).

Užtikrinti tolesnį visuomeninės gyvulininkystės išvystymą ir jos produktyvumo pakėlimą

Ivykdysime penktojo penkmečio iškeltus uždavinius

Partijos XIX suvažiavimo direktyvos dėl penktojo penkmečio plano kelia uždavinį toliau didinti visuomeninių gyvulių skaičių, kartu žymiai pakeliant jų produktyvumą. Vykdydami šiuos uždavinius, mes, "Pamiat Lenina" kolūkio gyvulininkystės darbuotojai, jau pasiekėme pirmus laimėjimus.

Mūsų kolūkis šių metų stambiju raguočių išvystymo planą įvykde 107 proc. Visuomeninė fermose darbar yra 150 galvių.

Per paskutinius metus žymiai padidėjo gyvulių produktyumas. Pavyzdžiu, 1951 metais per 4 mén. iš kiekvienos karvės buvo primelžta mažiau kaip po 50 litrų pieno, gi 1952 metais — jau po 350 litrų pieno, o šiaisiai metais per 4 mén. primelžta sudutiniškai po 623 litrus pieno iš kiekvienos karvės. Tokį gyvulių produktyvumo augimą mums pasiekė pasiekti gyvulių priežiūros pagerinimo dėka. Gyvuliai aprūpinti erdviomis ir šiltomis patalpomis, žiemai buvo sudaryta tvirta pašarų bazė. Dabar, kada gyvuliai ganosi lauke, mes ypatingai dėmesį skiriame ganyklų parinkimui. Gyvulius ganome ten, kur yra daugiau žolės, ganyklas nugarome daliinis. Be to, karvėms dar papildomai duodame 3 kg saulėgrąžų išspaudų, pašarinių šakniavaisių bei selenų. Šiaisiai metais pagal planą mes aukštam išmelžimui turime pastatyti 25 karves. Šiuo metu jau pastatėme 10 karvių: jos iš dieną melžiamos po keturis kartus, taip pat joms padidiname pašarų davinį.

Mūsų kolūkio stambiju raguočių ferma yra veislinė, todėl mes stengiamės, kad stambieji raguočiai būtų vie nos veislės. Karves suker giame su geros veislės reproduktoriais. Kolūkyje yra du "Lietuvos žalųjų" veislės reproduktoriai. Sėkmėnai kovoja su gyvuliu bergždumu. Iš 44 karvių 41 karvė apsiveršiavo. Fermos darbuotojai įsipareigojo šiemet pasiekti, kad nė viena karvė neliktu bergždžia.

Plačiai išsivystė socialistinis lenktyniavimas gyvulininkystės darbuotojų tarpe. Melžėjos lenktyniauja už dieninį pieno primelžimą, veršelių augintojos — už geresnę veršelių priežiūrą. Soclenktynių nugalėtoja melžėja Kapitolina Lukjanova iš 10 karvių per keturis mėnesius primelžė 63,18 litrus pieno. Mažai nuo jos atsiliko ir melžėja U. Matusevič.

Tolimesniams gyvulininkystės fermų plėtimui svarbiausias šaltinis yra savų gyvulių prieauglis. Prieauglio augimui mes skiriame ypatingai didelį dėmesį. Veršelių veislei atrenkame produktyviausių tėvų. Atrinkta prieaugli atitinkamai prižiūrime. Atrankos būdu mes pasiekėme, kad beveik visi mūsų veršeliai yra vienos veislės ir vienodos spalvos. Dabartiniu metu fermoje yra 32 veršeliai. Visi jie pripažinti pirmos klasės ir gero nupenėjimo. Veršelių augintojos stengiasi, kad kiekvienas jų prižiūrimas veršelis būtų sveikas ir gerai nuvenetas.

Nesigailėdama jégų dirba veršelių augintoja drg. Oberlevičienė. Ji prižiūri veršelius nuo 20 dienų iki 6 mėnesių amžiaus. Visi jos prižiūrimi veršeliai gražlai auga, gerai nupenėti.

Plėsdami visuomeninę gyvulininkystę, mes didelį dėmesį skiriame gausiai pašarų bazei. Šiemet kolūkyje išplėsti silosinių kultūrų, pašarinų šakniavaisių, vienmečių ir daugiamėcių pašarinių žolių pasėlių plotai. Išskirti prieferminiai sklypai, kuriuos apsėjome pašariniais šakniavaisiais ir silosinėmis kultūromis. Vasara papildomam gyvulių šerimui bus įvestas žaliasis konvejeris. Šiaisiai metais žiemai bus paruošta pakankamai stambiu, sultingu ir koncentruotu pašaru.

Gyvulininkystės ferma praturtės dar viena patalpa — iki spalio mėnesio numatyta pastatyti tipinę 100 vietų plytinę karvidę, kuri bus mechanizuota.

Mes kovoja už dar aukštessnių gyvulininkystės produktyvumo rodiklių pasiekimą. Tam tikslui dar labiau geriname galvijų priežiūrą, siekiame išauginti dar geresnį ir sveikesnį prieaugli, kas padės pagerinti kolūkio visuomeninių galvijų bandą. Mes nepagailėsime jégų igyvendinimui partijos XIX suvažiavimo iškeltų kolūkiams uždavinijų visuomeninės gyvulininkystės išvystymo srityje.

I. Sokolovas,

"Pamiat Lenina" kolūkio stambiu raguočių fermos vedėjas

Nesirūpina pašarų baze

Kalinino vardo kolūkyje išvystymą gyvulininkystės, kaip vienos iš pajaminingiausių visuomeninio ūkio šakų, kreipiama mažai dėmesio.

Metai iš metų čia nejvydomas daugiamėcių ir vienmečių žolių, pašarinių šakniavaisių, silosinių kultūrų sėjos planas. Pievos aplieitos: neraunami krūmokšniai, nelyginami kupstai, nenuleidžiamas vanduo, nenaikinamos piktžolės, netrėšiamas vienėmis bei mineralinėmis trąšomis. Todėl iš jų ir gau name žemas derlius, blogos kokybės šienas.

Visa tai priveda prie to, kad kolūkyje nesudaroma tvirta pašarų bazė, ir kasmet jaučiamas didelis pašarų trūkumas. O tai neleidžia toliau išvystyti visuomeninės gyvulininkystės, kovoti už jos produktyvumo kėlimą.

Praeita metais nebuvė įvykdytas visuomeninės gyvulininkystės išvystymo planas, o dėl silpnos pašarų bazės žiemojimo laikotarpiu

gyvulių skaičius net sumažėjo.

Labai žemas gyvulių produktyumas. Praeita metais iš kiekvienos karvės buvo primelžta vos 740 litrų pieno, kas sudaro mažiau kaip pusę plano. Dėl žemo gyvulių produktyvumo kolūkis gauna iš gyvulininkystės mažai pajamų. Praeita metais pajamos iš gyvulininkystės fermų sudarė vos 21.616 rublių.

Kolūkio valdyba, gyvulininkystės fermų darbuotojai turėjo padaryti atitinkamas išvadas iš praėjusių metų kladų ir šiaisiai metais imtis

visų priemonių, kad būtų sudaryta tvirta pašarų bazė visuomeninei gyvulininkystei. Bet, deja, šiuo klausimu ligi šiol mažai rūpinamas kolūkyje. Matyt, kolūkio vadovai patenkinti tuo, kad per 4 šiuo metu mėnesius iš kiekvienos karvės primelžta tik 78 litrai pieno, nes, priešingu atveju, kodėl jie nesirūpina sudarymu prieferminiu skly-

pū papildomam gyvulių šerimui vasaros laikotarpiu? Kodėl nepaskirstytos ganyklos į atskirus sklypus, kad gyvuliai nemindžiotų betiksliai visų ganyklų.

Kolūkis nevyko pašarinių šakniavaisių, vienmečių žolių, silosinių kultūrų sėjos plano. Nesiimama žygijų ganyklos pagerinti. Visa tai byloja, kad ir šiaisiai metais kolūkyje nesirūpina pašarų bazės sudarymu ir, vadinasi, nesirūpina tolesniu visuomeninių gyvulių skaičiaus didėjimui bei jų produktyvumo kėlimu.

Tvirtos pašarų bazės sudarymas — svarbiausia sąlyga vystant gyvulininkystę. Kolūkio valdyba turi imtis visų priemonių, kad būtų pilnai įvykdytas pašarinių žolių, šakniavaisių ir silosinių kultūrų sėjos planas. Jau dabar reikia ruoštis šienavimui ir ankstyvajam silosavimui, kad šiaisiai metais būtų paruošta visuomeniniam gyvuliams pakankamas kiekis stambiu ir sultingu pašarų.

I. Donskojus

STATYBININKAI — TINGINIAI

Čapajevovo vardo kolūkio statybinių brigada (brigadininkas Nastajus) dar 1951 metais pradėjo tipinės karvidės statybą. Bet iki šiol ji neatliko nė pusės statybos darbų.

Dabar pats patogiausias laikotarpis statybos darbams vykdyti, tačiau statybinių brigados nariai to neišnaudoja.

(Iš laiškų)

Susirinkę pasėdės,
Užsirūkę paplepės,

E. Bedernikovo piešinys

Galo pertraukoms néra—
Štai statybinių „veikla“.
(TASS).

Organizuoti gyvulininkystės patalpų statyba

Praeita metais „Moloda-gvardija“ kolūkio gyvuliai žiemojo labai blogose patalpose, jos nebuvó atremontuotos, todėl gyvuliai dažnai kentė šaltį, krito jų produktyvumas.

Bet ir šiaisiai metais kolūkyje nesirūpinama gyvulininkystės patalpų statyba. Žiemos metu nebuvó pasirūpinta statybinių medžiagų paruošimu. Tai rodo kad ir toks faktas. Kolūkui buvo išskirta statybų 100 kub. metrų miško medžiagos, bet per visą žiema jos iškirsta tik pusė. Statybos brigada dar praeita metais

pradėjo statyti 40 vietų tipinę arklidę. Tačiau per visus metus pastatyta tik stulpai ir sienos, o toliau statyba nevykdoma.

Keista yra ir tai, kad žemės ūkio artelės pirmininkas dr. Griščenko ramiai į tai žiuri.

Kolūkio valdyba ir pirminkas dr. Griščenko turi atsiminti, kad nuo to, kaip bus išvystyta visuomeninė pastatų statyba kolūkyje, kokiose patalpose žiemos gyvuliai, priklausys tolesnis gyvulininkystės išvystymas.

B. Linartas

Kartojamos senos klaidos

Rimti trūkumai praėjusiais metais vystant visuomeninę gyvulininkystę buvo „Tarybinio artojo“ kolūkyje.

Kolūkio valdyba neatkreipė reikiamo dėmesio į gyvulininkystės fermų darbuotojų parinkimą. Todėl čia dirbo žmonės, kurie buvo nesuinteresuoti gyvulių skaičiaus didinimui, jų produktyvumo kėlimu. Gyvuliai, ypač stambūs raguočiai, buvo blo-gai prižiūrimi. Dėl to sumazėjo jų produktyvumas.

Žiemos pabaigoje iš kiekvienos karvės buvo gaunama per dieną vos po 1,2 litro pieno. Pasitaikė net gyvulių gaišimo atvejai.

Deja, kolūkio valdyba dar nepadarė reikiamu išvadų iš praeitų metų kladų. Dalis jų kartoja ir šiemet. Tai ypač liečia pašarų bazę. Daugiamėcių žolių pasėlių plotai kolūkyje nedideli, bet jų prižiūra nesirūpinama. Maža to. Daugiamėcių žolių pa-seliuose ir pievoose ganosi kolūkio ir kolūkietių gyvuliai. Šakniavaisių sodinimas ir silosinių kultūrų bei vienmečių žolių sėja nevykdama. Trūks-

tant šios rūšies pašarų nebus imanoma kelti gyvulių produktyvumu.

Nesiėmė priemonių kolūkio valdyba gyvulių produktyvumui kelti ganykliniu laikotarpiu. Piemenys neišskirti, o gyvuliai gano kolūkieti paciliui. Apie ganyklų skirstymą sklypais čia nėra ir kalbos.

Šie faktai rodo, kad arte-lės valdyba dar pakankamai nejvertina visuomeninės gyvulininkystės išvystymo svarbos. Ji matyti, laikosi nuomonės, kad pašarus suspės paruošti rudenį, kai reikės gyvuliaus statyti į tvartus, ir pavasarį pašarų bazės sudarymu nesą ko rūpintis.

Zinoma, viešpataujant tokiai nuomonei, nėra ko laukti visuomeninės gyvulininkystės fermų padėties pagerinimo. Šiai žalingai nuomonei reikia nedelsiant padaryti galą, imtis priemonių gyvulių produktyvumui pakelti vasaros metu ir užtikrinti jiems sotų žiemojimą.

A. Žvėgžda,
P. Grybas,
E. Linartas

EGZAMINAI MOKYKLOSE

Pirmieji rezultatai

Dabar mokykloje atsakin-giausias laikotarpis—egzaminai.

Mūsų mokykloje jiems bu-vo ruošiamasi visus mokslo metus. Pvz., rusų kalbos kartojimas VII klasėje buvo su-planuotas tokiu būdu: pirma-me ketvirtyne pakartotas VI klasės kursas, nuo antro ket-virčio prasidėjo sistemingas V, VI ir VII klasės progra-minės medžiagos kartojimas.

IV ketvirtyne buvo kreipia-ma daug dėmesio į mokslo metų bėgyje silpniai išsa-vintą medžiagą: daromos kon-sultacijos, skaitomas apžval-ginės paskaitos.

Buvo nustatytas moksle-vių dienos režimas.

Daug padėjo ir sieninis laik-raštis. Moksleiviai jame pasisa-kydavo, kaip jie rengiasi egza-minams, kaip planuoja darbą.

Klausimas apie pasirengimą egzaminams buvo svars-tomas komjaunimo susirinkimuose ir pionierių sueigose.

VII klasėje prieš egzaminų pradžią išvysiamame susirinkime buvo apsvarstyta profesijos pasirinkimo klausimas. Kai kurie berniukai panoro-buti jurininkais, mergaitės—mokytojomis, dalis moksleivii žadėjo testi moksłią vi-durinėje mokykloje.

I egzaminus moksleiviai atėjo ramus, pasitikė savo jé-gomis.

Pirmosios egzaminų dienos rodo, kad neveltui dirbo per mokslo metus moksleiviai ir mokytojai. Ypač džiugius re-zultatus parodė rusų kalbos, kuri mūsų mokykloje yra

gimtoji kalba, egzaminai. Ketvirtuoji klasė rusų kalbos rašomajį darbą paraše be ne-patenkinamų pažymių. Daugumos moksleivių rašomieji darbai įvertinti „labai gerai“ (mokytojas dr. Ivanova). Tokie patys rezultatai ir penk-toje klasėje.

VII klasė laikė TSRS Konstitucijos egzaminą. Ir čia dauguma moksleivių parodė labai gilių žinių išsavinimą.

Geri bendri rezultatai gau-ti ir IV bei V klasėse iš arit-metikos rašomųjų darbų.

Mokyklos komjaunuolai ir pionieriai, kaip mokslo me-tais, taip ir per egzaminus parodo geriausią mokėjimą. Labai gerą žinių išsavinimą per egzaminus parodė kom-jaunuolės M. Babachina, M. Loginova, pionieriai A. Meduneckis, Balapkinas, P. Sa-požnikovas ir daugelis kitų.

Pirmos dienos parodė, kad mokykloje yra kai kurių trū-kumų. Dar per mažą dēme-sio buvo atkrepta į aritme-tiką, pasitaikė net egzaminų instrukcijos pažeidimo faktas iš mokytojo dr. Rogoliovo pusės.

Mokytojų kolektyvas dės-visas jėgas, kad egzaminai praeitų sekmingai, griežtai laikant egzaminų instrukciją.

Šiai mokslo metais pri-leistos klaidos ir nesklandu-mai darbe bus mums pamoka sekantiems metams geri-nant mokomąjį-auklėjamąjį darbą.

N. Razživinas,
Dėgesiškių septynmetės
m-los direktorius

Darbo jaunimo vidurinėje mokykloje

Gražus buvo gegužės 26 dienos vakaras. Rūmėti, bet ra-mūs susirinko Zarasų darbo jaunimo vidurinės mokyklos mokiniai į pirmąjį egzami-ną. Egzaminus laiko V, VI, IX, X klasės ir pirmoji mū-sų mokyklos abiturientų laida.

Susirinko čia tie, kurie Didžiojo Tėvynės karo me-tais drąsiai kovėsi frontuose ar dirbo fronto užnugaryje, tie, kurie savo jaunystės me-tus praleido po buožių bota-gu, tie, kuriems skurdas, vargas buržuazijos valdymo metais neleido mokytis. Stalino Konstitucija visiems jiems suteikė teisę į moks-lą. Dabar jie, neatitrūkdami nuo darbo ištaigose, įmonėse, atakliai, kantriai gilina savo žinias.

Egzaminai prasidėjo. Vi-sos gimtosios kalbos ir lite-ratūros temos abiturientams prieinamos ir brangios, tačiau kiekvienas pasirenka tai, kas jam artimiausia ir bran-giausia.

Ne tuščiai skamba abitu-rentų komjaunuolės Karčiaus-kienės ir Petrokos rašiniuose Ostrovskio žodžiai:

„...Brangiausia, ką turi žmogus — tai gyvenimas. Jis duodamas jam vieną kartą, ir pragyventi

jį reikia taip, kad nebūtų kan-kinamai skaudu dėl be tiklo gyventų metų, kad nedegintų gėda dėl niekšios ir smulkmeniškos praeities ir kad mirdamas galėtų pa-sakyti: visas gyvenimas ir visos jėgos buvo atiduotos tam, kas gražiausia pasaulyje, —kovai dėl žmonijos išsi-vadavimo“.

Dalis abiturientų pasiren-ka temą „Fadiejevo romano „Jaunoji gvardija“ idėjinis tu-rinys“.

Visi abiturientai paraše ra-shomajį darbą be nepatenkinan-čių pažymių.

Labai gerai ir gerai paraše aritmetikos rašomajį darbą V klasės mokiniai Petrokai-tė, Liudanskaitė, Laipčiutė ir kt. Tvirtas ir gilias žinias parodė IX klasės mokiniai V. ir G. Grimalauskaitės, Si-leikis, Stunžėnas, Alekna ir kt., laikydami darvinizmo pa-grindų egzaminą.

Pirmoji egzaminų diena parodė, kad puikiai padirbė-jos per metus Zarasų darbo jaunimo vidurinės mokyklos mokytojai ir mokiniai.

Neveltui praėjo šie metai.
B. Merkienė,
Zarasų darbo jaunimo vidurinės mokyklos mokymo dailies vedėja

MŪSŲ RAŠO

Ruošia statybines medžiagas

Šiais metais „Novaja žizn“ kolūkyje užplanuota 109 vie-tų tipinės karvidės statyba. Dabartiniu metu statybinė brigada, susidedanti iš 15 žmonių, vadovaujama briga-dininko dr. I. Pavliukovič sparčiais tempais ruošia sta-tybines medžiagas. Kolūkis išsigijo 13 tonų cemento, at-vežti akmenys, paruošta dau-giau kaip 50 kub. metrų miš-ko medžiagos, piaunamos lentos. Statybinė brigada išpareigojo iki Didžiojo Spalio 36-ųjų metinių atiduoti kar-vidę eksploracijon. Tipinė karvidė bus pilnai mechanizi-ruota ir, gavus energiją iš „Tautų draugystės“ hidro-elektrinės, elektrikuota.

L. Broga

Pataisė kelius

Šiomis dienomis įtemptas darbas vyko vieškeliuose, esančiuose Marytės Melnikai-tės vardo ir „Molodaja gvardija“ kolūkijų ribose. Kolūkiečiai kokybiškai sutvarkė vieškelį tiltus, išlygino duo-bes, nužvyravo.

Pavyzdingai kelio taisymo darbuose dirbo „Molodaja gvardija“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai dr. dr. S. Obe-levičius, B. Ružkulis, P. Stašiūnaitė ir kiti.

D. Semionovas

„Pergalės“ medžiagos pėdsakais

„Pagerinti agitgrupės darbą“

Tokio pavadinimo straips-nelis buvo išspausdintas š. m. gegužės mén. 15 d. „Pergalėje“.

Jame buvo nurodyta, kad „Tarybinio artojo“ kolūkyje labai silpnai vystomas agi-tmasinių darbas.

Trūkumams pašalinti imta-i si priemonių: buvo sušauktas agitatorų susirinkimas, ku-riame apsvarstytais klausimas apie agitacion-masinių darbo pagerinimą kolūkyje. Briga-dose išleidžiami kovos la-peliai, reguliarai 2 kartus per mėnesį išleidžiamas sien-laikraštis.

Kolūkyje paskutiniu metu perskaityta eilė paskaitytų.

„Bloga kiaulių priežiūra“

Tokio pavadinimo skaity-tojo laiškas buvo išspausdin-tas „Pergalės“ Nr. 53(863).

Jame buvo nurodyti di-delis trūkumai, esantieji „Tarybų Lietuvos“ kolūkio kiaulių fermoję.

Kaip praneša RVK žemės ūkio skyrius, faktai pilnai pasitvirtino. Nuvykės į vie-tą, žemės ūkio skyriaus zootechnikas suteikė reikiamą pagalbą trūkumams pašalin-ti.

Remontuojama nauja kiau-lidė, į kurią artimiausiu laiku bus perkeltos kiaulės.

Gydytojo patarimai

Kaip išvengti apsinuodijimų grybais

Valgomieji grybai yra ver-tinga maisto medžiaga, bet juos netinkamai paruošus arba suvalgius nuodingų, ga-lima apsinuodinti.

Renkant grybus, reikalina-ja nerinkti peraugusių, pase-nusiu arba šalnų palieštų, o rinkti tik jaunus, sveikus grybus. Grybai labai greitai, dažnai jau antrą dieną, pa-sensta, juose atsiranda nuo dingų medžiagų, ir tokius grybų pavalgius, galima sunkiai susirgti. Todėl parnešus grybus reikalinga juos greitai išvalyti, supiaustyti mažomis skiltelėmis, perplauti šaltu vandeniu, pasūdyti ir, jeigu jie tuoju neduodami į virtuvę, padėti vėsioje vietoje.

Atrenkant ir rūsiuojant grybus, reikalinga senesnius ir apgedusius išmesti. Taip pat reikia pašalinti ketus grybų koton; jeigu grybų kepurėlių odelė lengvai lupsa ir yra glievėta, tai ją reikia nulupti.

Kai kuriuos grybus, kaip bobausius, kai kurias pien-grybių ir umėdžių rūšis, prie-ruošiant valgiui reikia nu-plauti verdančiu vandeniu. Tuo būdu iš jų pašalinami nuodai ir karčiosios medžia-gos.

Tačiau pagrindinė nusi-nuodijimo grybais priežastis yra panaudojimas maistui nuodingų grybų, todėl yra svarbu mokėti juos atskirti nuo valgomų grybų ir vengti juos rinkti ir net liesti ran-komis.

Yra vienas tikras būdas nuodingiemis grybams atskirti nuo valgomų, tai gerai juos pažinti.

Nuodingiausieji mūsų kraš-to grybai, pradedantieji dygti liepos mėnesį, yra įvairios musmirių rūšys. Iš jų visiems yra gerai žinomas labai gražus grybas — raudonasis, arba paprastasis musmiris, kuris plačiai naudojamas musėms nuo dydis.

Daug pavojingesnis ir la-biausiai nuodingas yra žalsva-sis musmiris, kuris turi pa-našumo į kai kuriuos valgo-mus grybus, ypač į įvairius pievagrybius ir į žalsvąsias umėdžias, kurie plačiai nau-dojami maistui kaip skanūs ir vertingi grybai. Skiriasi šie musmiriai nuo pievagrybių ir umėdžių tuo, kad jų kotas apačioje sustorėjęs, pa-našus į mažą bulvę, apsuptas balta makštimi. Viršutinėje koto dalyje, po keputaite, šie musmiriai turi žiedą (apy-kaklę), o jų kepurėlių viršus išmargintas baltais lopeliais.

Panašus į žalsvajį musmirį yra ir pavasariniis, arba bal-tių grybų.

Gyd. I. Geimanės

tasis musmiris ir gumbuota-sis musmiris, kurie mažiau nuodingi, rečiau pasitaiko. Jie atskiri nuo valgomų grybų pagal tuos pačius po-žymius, kaip žalsvasis mus-miris. Tokių grybų geriau visai neliesti rankomis.

Lengvesni virškinimo su-trikimai, vėmimai ar viduria-vimai gali gautis ir nuo kai kurių altrijų umėdžių ir pien-grybių rūšių, kurios kartais sunkiai atskiriamos nuo val-gomų šios rūšies grybų, tačiau šie grybai turi nemalonų skonių ar kvapą.

Nusinuodijimo grybais pirmieji reiškiniai pasirodo tik po 8–10 valandų juos su-valgius. Pradžioje pajuntami sti-prūs skausmai ir raižymai viduriuose, po to ligoni iš-pila šaltas prakaitas, prasideda vėmimas ir viduriavimas, viduriuose pasidaro du-jų. Po to ligonis kelioms val-andoms nurimsta, bet po 2–3 valandų minėti reiškiniai vėl pasikartoja. Prieplau-liai pradeda kārtotis dažniau, ligonis greit silpsta, pradeda atšalti galūnės, o po 2–3 dienų ima reikštis gilus miegas, ir jeigu ligonis bu-vo suvalges didelį kiekį šių grybų, tai užmigės jis jau neatsigauna.

Jeigu pradeda reikštis nu-rodyti reiškiniai, reikia kuo skubiau kreiptis pas gydyto-ją, nes vėmimą sukeliančios medžiagos tokiu atveju pa-prastai nepadeda, o net pa-bolgina ligonio stovę.

Apsinuodijus nuodingais grybais, pvz., paprastuoju, arba marguoju mus-mirais, nuodū veikimas prasi-deda greitai — po 2–4 valandų. Ligoni pajunta skausmą viduriuose, prasideda vėmimas, kliedėjimai ir blaškymas. Ligoniui išsi-vėmus, šie reiškiniai greit praeina. Pa-galba šiuo atveju — sukelti vė-mimą (vaistais ar ryklės kutenim), išvalyti vidurius, duoti stiprios kavos ar arba-tos ir neduoti ligoniui rūgščių.

Apsinuodijus kai kuriomis umėdžių, piengrybių ir bob-ausų rūšimis susirgimas pasireiškia gerklės draskymu ir deginimu, skausmu viduriuose, vėmimu, viduriavimu. Pirma pagalba — sukelti vė-mimą, išvalyti vidurius, duo-ti ligoniui gerti pieno, gle-vingu medžiagų (kisieliaus), duoti šiltus kompresus pilvo srityje.

Po pirmos pagalbos sutei-kimo ligoni turi būti nukre-piamas į ligoninę tolimes-niam gydmui.

Gyd. I. Geimanės

Trumpai

Sodą prie mokylos užvei-se Imbrado septynmetės mo-kylos jaunieji mičiurininkai.

I. Broga, P. Tijūnelytė

Kilnojamasis kinas šiomis dienomis lankesi P. Cvirkos vardo kolūkyje. Kolūkiečiai žiūrėjo filmą „Mergaitė sku-ba į pasimatymą“.

L. Lamanauskas

Sekmadienio talką kolūkiečiai suorganizavo „Ažuolo“ kolūkio komjaunimo organizacija. Per dieną talkininkai pasodino apie 3 ha bulvių.

E. Novikovaitė

Redaktorius

L.RUDAŠEVSKIS

Užsak. Nr. 189